

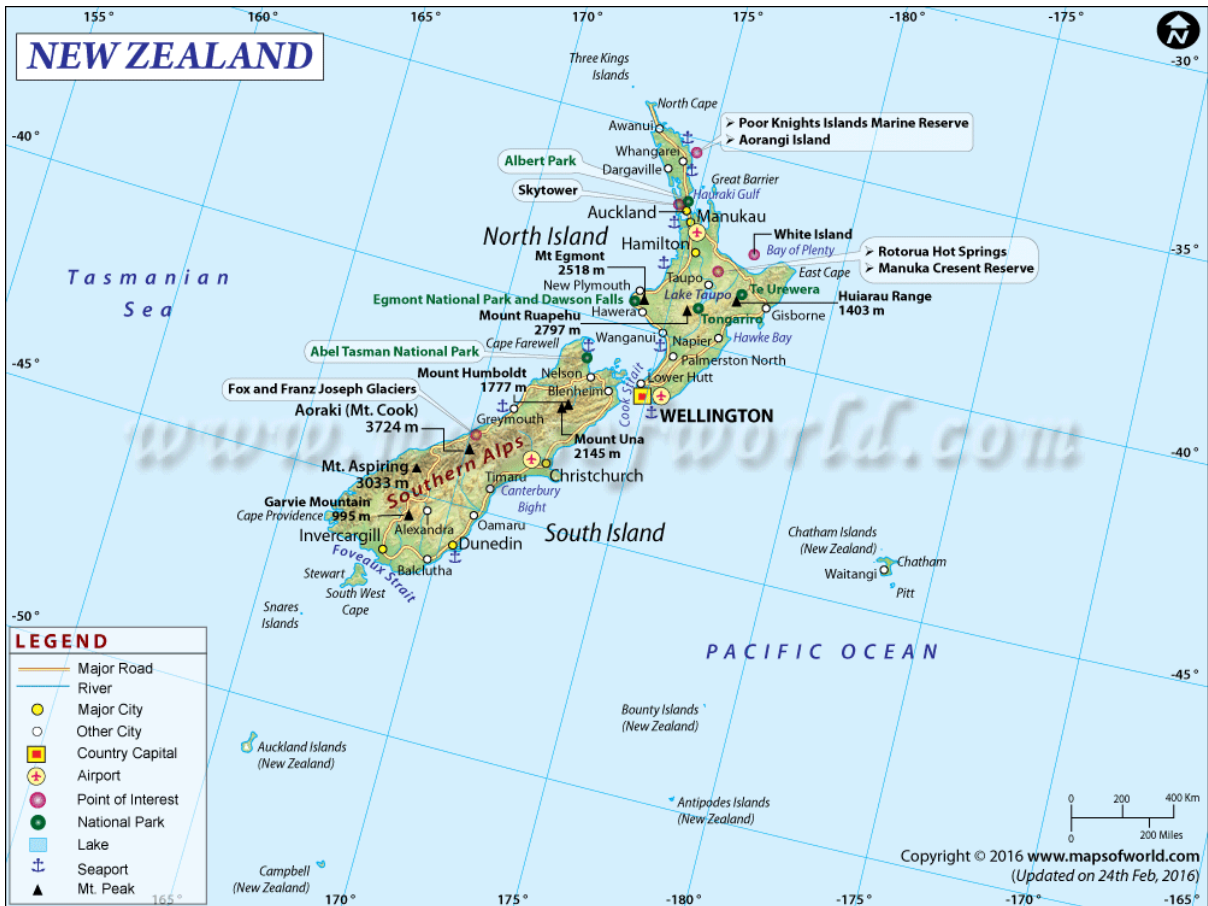
နယူးဇီလန်နိုင်ငံဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

နယူးဇီလန်နိုင်ငံဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အကျယ်အဝန်း၊ လူဦးရေနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

၁။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံသည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၏ အနောက်တောင်ဘက်ပိုင်းတွင်ရှိသော ကျွန်းနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး မြောက်ဘက်ကျွန်းနှင့် တောင်ဘက်ကျွန်းဟူသော အဓိကကျွန်းမြေကြီး (၂) ခုနှင့် ကျွန်းငယ်လေးများစွာပါဝင်သည်။ အစကနဦးနေထိုင်သူ မာအိုရီလူမျိုးတို့က နယူးဇီလန်ကို Aotearoa (ရှည်လျားသော တိမ်ဖြူများ ရှိသည့်မြေ)ဟု ခေါ်ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ စုစုပေါင်းအကျယ်အဝန်းမှာ ၁၀၃၇၃၈ စတုရန်းမိုင် ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်စာရင်းအရ လူဦးရေမှာ ၄ သန်း ၇ သိန်းကျော်ရှိသည်။ နယူးဇီလန် နိုင်ငံသားတို့သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည်ကြပြီး ဘာသာမဲ့များနှင့် အခြားဘာသာများကို ကိုးကွယ်သူများလည်း ရှိပါသည်။

၂။ နယူးဇီလန်သည် ပထဝီအနေအထားအရ ထူးခြားပါသည်။ တက်စ်မန်ပင်လယ်ခြား၍ သြစတြေးလျ၏ အရှေ့ဘက် ၁၅၀၀ ကီလိုမီတာ (၉၀၀ မိုင်) အကွာတွင် တည်ရှိသည်။

၎င်း၏မြောက်ဘက်ရှိ အနီးဆုံးအိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများမှာ နယူးကယ်လီဒိုးနီးယား၊ ဖီဂျီနှင့် တွန်ဂါတို့ဖြစ်သည်။ ကာလကြာရှည်စွာ အထီးကျန်ရပ်တည်ခဲ့မှုကြောင့် လူသားတို့ အခြေချ နေထိုင်သော နောက်ဆုံးကျွန်းများထဲမှ တစ်ခုလည်းဖြစ်ပါသည်။ နယူးဇီလန်တွင် ထူးခြားသော တိရစ္ဆာန်မျိုးစုများ၊ အပင်မျိုးစိတ်များစွာရှိပါသည်။ ကွဲပြားခြားနား၍ ငှက်တို့ကြီးစိုးသော တိရစ္ဆာန်မျိုးစုများရှိသော်လည်း အများစုမှာ လူတို့ရောက်ရှိ၍ လူတို့နှင့်အတူ ပါလာသော နို့တိုက်သတ္တဝါများရောက်ရှိလာပြီးသည့်နောက်တွင် မျိုးတုံးသွားခဲ့သည်။

၃။ နယူးဇီလန်တွင် နေထိုင်ကြသူအများစုမှာ ဥရောပမှ ဆင်းသက်လာသူများဖြစ်ပြီး အစကနဦးနေထိုင်သူ မာအိုရီလူမျိုးတို့မှာ လူနည်းစုလူမျိုးစုများအနက် ဦးရေအများဆုံး ဖြစ်သည်။ မာအိုရီတို့သည် အရှေ့ပိုလီနီးရှားမှ နယူးဇီလန်သို့ လာရောက်အခြေချကြပြီး ၎င်းတို့၏ရှည်လျားသော ပင်လယ်ခရီးစဉ်ကို ထိုနေရာတွင် အဆုံးသတ်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် မြို့ကြီးများ၌ နေထိုင်သူများတွင် မာအိုရီများအပြင် အာရှသားနှင့်အခြား ပိုလီနီးရှန်းများမှာလည်း ထင်ရှားသောလူမျိုးစုများဖြစ်သည်။

နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း

၄။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံသည် နောက်အကျဆုံးလူသားတို့ ရောက်ရှိနေထိုင်သည့် ကုန်းမြေ များတွင် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ပထမဆုံးအခြေချနေထိုင်သူများဟု သိရှိရသူများမှာ အရှေ့ပိုင်းမှ ပိုလီနီးရှန်းများဖြစ်ပြီး သုတေသနပညာရှင်အများစုတို့၏ အဆိုအရ အေဒီ ၁၂၅၀ - ၁၃၀၀ ဝန်းကျင်ခန့်တွင် ကနူးလေ့များဖြင့် ရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ အချို့သော သုတေသနပညာရှင်တို့၏ အဆိုအရ အစောဆုံးရောက်ရှိနေထိုင်သူများမှာ အေဒီ ၅၀ - ၁၅၀ ခန့်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ကြပြီး ထိုလူစုမှာ သေဆုံးသွားသည် သို့မဟုတ် ကျွန်းကို စွန့်ခွာသွားကြ သည်ဟု ယူဆရသည်။ နောက်ထပ်ရာစုနှစ်များတွင် နောက်ဆုံးအခြေချနေထိုင်သူများသည် ယခုအခါတွင် မာအိုရီဟု သိရှိကြပြီး ကွဲပြားခြားနားသည့် ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုကို တည်ထောင် ခဲ့သည်။ လူဦးရေကို အီဝီ(လူမျိုးစုများ) နှင့် ဟာပူ(လူမျိုးစုကွဲများ) ဟု နှစ်ပိုင်းခွဲခြားနိုင်ပြီး ထိုနှစ်စုမှာ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ပြိုင်ဆိုင်ခြင်းနှင့် တခါတရံတွင် အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်ခြင်းများ ရှိတတ်သည်။ အချိန်ကာလတစ်ခုတွင် မာအိုရီအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့သည် ချာသန်ကျွန်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ကြပြီး ထိုနေရာတွင် ၎င်းတို့သည် ကွဲပြားခြားနားသော မောရီယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုကို ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။

၅။ နယူးဇီလန်သို့ ပထမဆုံးရောက်ရှိသည်ဟု ယုံကြည်ရသော ဥရောပသားများမှာ ၁၆၄၂ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့သော ဒတ်ချ်စွန့်စားရှာဖွေသူ အေဘယ်လ်ဂျန်ဇွန်းတက်စ်မန်းနှင့် ၎င်း၏ သင်္ဘောသားများဖြစ်သည်။ မာအိုရီတို့သည် သင်္ဘောသား ၄ ယောက်ကို သတ်ပစ်ခဲ့ကြပြီး နောက် ၁၇၆၈- ၇၁ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှစွန့်စားရှာဖွေသူ ဂျိမ်းစ်ကွတ် ရောက်ရှိလာသည့်အချိန် အထိ မည်သည့်ဥရောပသားမှ လာရောက်ခြင်းမရှိတော့ပေ။ ကွတ်စ်သည် နယူးဇီလန်ကို ၁၇၆၉ ခုနှစ်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ကမ်းရိုးတန်းတစ်ခုလုံးကို မြေပုံဆွဲခဲ့သည်။ ကွတ်စ် လာရောက်ပြီးသည့်နောက်တွင် ဥရောပနှင့်မြောက်အမေရိကမှ ဝေလငါးဖမ်းသင်္ဘောများ၊ ဖျံဖမ်းသင်္ဘောများနှင့် ကုန်သွယ်ရေးသင်္ဘောမျိုးစုံတို့ လာရောက်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ဥရောပမှ သတ္တုပစ္စည်းကိရိယာများနှင့်လက်နက်များကိုမာအိုရီတို့၏သစ်၊ အစားအသောက်၊ လက်မှုပစ္စည်းနှင့်ရေတို့ဖြင့် လဲလှယ်ကြသည်။ အာလူးနှင့် ပြောင်းချောသေနတ်တို့သည် ဥရောပသားတို့ မကြာခဏရောက်ရှိလေ့ရှိသည့် မြောက်ဘက်ပိုင်းမှစတင်၍ တောင်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်းပျံ့နှံ့လာခဲ့ပြီး မာအိုရီတို့၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်စစ်ရေးတို့ကို ပြောင်းလဲစေ ခဲ့သည်။ အကျိုးဆက်အနေဖြင့် ၁၈၀၁ ခုနှစ်မှ ၁၈၄၀ ခုနှစ်အတွင်းတွင် တိုက်ပွဲပေါင်း ၆၀၀ ကျော်ဖြစ်စေခဲ့သော ပြောင်းချောသေနတ်စစ်ပွဲများဖြစ်စေခဲ့ပြီး လူပေါင်း ၃ သိန်းမှ ၄ သိန်း အထိသေဆုံးစေခဲ့သည်။ ၁၉ ရာစုအတွင်းတွင် စတင်ဖြစ်ပွားခဲ့သောရောဂါများမှလည်း မာအိုရီတို့၏လူဦးရေကို ယခင်ထက် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် လျော့ကျသွားစေခဲ့သည်။ ၁၉ ရာစု အစောပိုင်းမှအစပြု၍ ခရစ်ယာန်သာသနာပြုတို့မှာ နယူးဇီလန်တွင် စတင်၍အခြေချ ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ အစဦးတည်ရာမှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်သူတို့ကို ဆန့်ကျင်သူများသာ ဖြစ်သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် မာအိုရီလူဦးရေအတော်များများကို ခရစ်ယာန်ဘာသာသို့ ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့သည်။

အစိုးရနှင့်နိုင်ငံရေး

၆။ ဥရောပအခြေချနေထိုင်သူတို့၏ ဥပဒေမဲ့မှုများနှင့် ထိုနယ်မြေအပေါ် ပြင်သစ်တို့၏ စိတ်ဝင်စားမှုပိုလာခြင်းတို့ကြောင့် ဗြိတိသျှအစိုးရသည် ဂျိမ်းစ်ဘတ်စ်ဘီကို ၁၈၃၂ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်သူအနေဖြင့် စေလွှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ဘတ်စ်ဘီသည် ဥရောပအခြေချသူ တို့အပေါ် ဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိအောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပေ။ သို့သော်လည်း ပထမဆုံးနိုင်ငံတော် အလံကို ၁၈၃၄ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်တွင် စတင်အသုံးပြုခြင်းကို ကွပ်ကဲခဲ့သည်။ ၁၈၃၅ ခုနှစ်တွင် စနစ်တကျဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသော နယူးဇီလန်လူမျိုးစုများအစည်းအရုံးက

အင်္ဂလန်နိုင်ငံရှိ ဝီလီယမ် ၄ ဘုရင်ကို နယူးဇီလန်လွတ်လပ်ရေးကြေညာချက်ကို ပေးပို့ခဲ့ပြီး အကာအကွယ်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

၇။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြဋ္ဌာန်းမထားသော်လည်း နယူးဇီလန်နိုင်ငံသည် ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီနှင့်အတူ စည်းမျဉ်းခံဘုရင်စနစ်ကို ကျင့်သုံးသောနိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ အဲလစ်ဘောက် II သည် နယူးဇီလန်၏ ဘုရင်မဖြစ်ပြီး နိုင်ငံ၏အကြီးအကဲလည်းဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံချုပ်သည် အဲလစ်ဘောက် II အား ကိုယ်စားပြုသည်။ ဘုရင်မသည် အကြီးအကဲဖြစ်သော်လည်း တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမရှိပေ။ ဘုရင်မသည် နိုင်ငံရေးအရ ဩဇာအာဏာမရှိဘဲ သူမ၏ရာထူးသည် ပြယုဂ်သာဖြစ်သည်။ နိုင်ငံ၏အာဏာသည် အစိုးရ၏အကြီးအကဲဖြစ်သော ဝန်ကြီးချုပ်၏ဦးဆောင်မှုအောက်တွင်ရှိပြီး ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်းဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြောက်ထားသော နယူးဇီလန်ပါလီမန်က ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ နယူးဇီလန်ပါလီမန်သည် ဥပဒေပြုရေးအာဏာကို ချုပ်ကိုင်ထားသည်။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၏ လက်ရှိဘုရင်ခံချုပ်မှာ Dame Patsy Reddy ဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်မှာ Jacinda Ardern ဖြစ်သည်။

ဘုရင်ခံချုပ် Dame Patsy Reddy

ဝန်ကြီးချုပ် Jacinda Ardern

၈။ အစောပိုင်းဥရောပအခြေချနေထိုင်သူများသည် နယူးဇီလန်နိုင်ငံကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရပြည်နယ်များအဖြစ် ပိုင်းခြားခဲ့ပါသည်။ ရထားလမ်းများ၊ ပညာရေး၊ မြေယာရောင်းချမှု

နှင့်အခြားမူဝါဒများအဆင်ပြေချောမွေ့စေရန်နှင့် ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေများကြောင့် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ပြည်နယ်များကိုဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီး အစိုးရမှ အုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။

၉။ ၁၈၇၆ ခုနှစ်ကတည်းက ကောင်စီများသည် ဗဟိုအစိုးရမှချမှတ်ထားသောဥပဒေအရ ဒေသများကို အုပ်ချုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် အစိုးရသည် ဒေသဆိုင်ရာကောင်စီများနှင့် နယ်မြေအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများပါဝင်သည့် ထောက်တိုင် ၂ ခုအဖြစ် ဒေသဆိုင်ရာ အစိုးရကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်ကတည်းက တည်ရှိခဲ့သော မြူနီစပယ် ဒေသ ၂၄၉ ခု ကို နယ်မြေအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ ၆၇ ခုနှင့် ဒေသဆိုင်ရာကောင်စီများ ၁၁ ခုအနေဖြင့် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ နယ်မြေအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် မြို့တော် ကောင်စီ ၁၃ ခု၊ ခရိုင်ကောင်စီ ၁၃ ခုနှင့် Chatham Islands ကောင်စီတို့ပါဝင်ပါသည်။

၁၀။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံသည် ဓနသဟာယအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ နယူးဇီလန် နိုင်ငံကို New Zealand, Tokelau, the Ross Dependency, the Cook Islands and Niue စသည်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ The Cook Islands and Niue တို့သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများဖြစ်ကြသော်လည်း Tokelau သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် မရရှိသောဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားဥပဒေသည် နိုင်ငံသားအားလုံးကို တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးပေးထားပါသည်။ New Zealand, the Cook Islands, Niue, Tokelau and the Ross Dependency တို့တွင် မွေးဖွားခဲ့သောလူအများစုသည် နယူးဇီလန်နိုင်ငံသားများဖြစ်ကြပါသည်။

၁၁။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံတွင် လွှတ်တော်တစ်ရပ်သာရှိပြီး လွှတ်တော်တွင် နိုင်ငံ၏ အကြီးအမှူး ဖြစ်သော ဘုရင်မကြီးနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ဘုရင်မကြီးအား ဘုရင်ခံချုပ်မှ ကိုယ်စားပြုပါသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်မတိုင်မီတွင် အထက် လွှတ်တော်နှင့် ဥပဒေပြုရေးကောင်စီဟူ၍ရှိပါသည်။ ၁၈၅၄ ခုနှစ်တွင် လွှတ်တော်ကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဥပဒေပြုရေးဆောင်ရွက်ရာ၌ သက်တမ်းအရင့်ဆုံး လွှတ်တော်များထဲတွင် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ် ၁၂၀ ဦးဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားကာ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၇၁ ဦးမှာ တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်ခံဖြစ်ပြီး ကျန် ၄၉ ဦးမှာ အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ခန့်အပ်ထားပါသည်။ လက်ရှိလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌမှာ Trevor Mallard ဖြစ်ပါသည်။

စီးပွားရေး

၁၂။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံသည် GDP တိုင်းတာချက်အရ ကမ္ဘာ့ ၅၃ နိုင်ငံမြောက် စီးပွားရေး အမြင့်ဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းသည် အဓိကအားဖြင့် ဩစတြေးလျ၊ ဥရောပသမဂ္ဂ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ တရုတ်၊ တောင်ကိုရီးယား၊ ဂျပန်နှင့် ကနေဒါစသည့်နိုင်ငံတို့နှင့် ကုန်သွယ်မှုပြုလုပ်သည့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနိုင်ငံများထဲမှ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ ဩစတြေးလျ နှင့်နီးကပ်သော စီးပွားရေးဆက်နွယ်မှုသဘောတူညီချက်သည် နယူးဇီလန်၏စီးပွားရေးအနေဖြင့် ဩစတြေးလျ၏စီးပွားရေးနှင့် အပြန်အလှန်အမှီသဟဲပြုလျက်ရှိကြောင်းကို ရည်ညွှန်းပါသည်။

၁၃။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် GDP၏ ၆၃ ရာခိုင်နှုန်းသည် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဖြစ်ပြီး အခြားကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများလည်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အကြီးစားစက်မှုကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းတွင် အလူမီနီယံထုတ်လုပ်မှု၊ အစားအစာထုတ်လုပ်မှု၊ သတ္တုသန့်စင်ရေး၊ သစ်သား နှင့်စက္ကူထုတ်ကုန်များပါဝင်ပါသည်။ သတ္တုထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်းများဖြစ်ပြီး နိုင်ငံ GDP၏ ၁၆.၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်ပါသည်။ NZX ဟု လူသိများသည့် နယူးဇီလန်စတော့အိတ်ချိန်းဈေးကွက်၏တန်ဖိုးသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၄ ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိပါသည်။ နိုင်ငံ၏ငွေကြေးစနစ်မှာ နယူးဇီလန်ဒေါ်လာဖြစ်ပြီး ကီဝီဒေါ်လာ ဟုလည်း လူသိများပါသည်။ နယူးဇီလန်၏ငွေကြေးစနစ်သည် ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ်ရေးတွင် ဒသမ မြောက် သုံးစွဲမှုအများဆုံးငွေကြေးစနစ်ဖြစ်ပါသည်။ အဓိကပို့ကုန်တင်ပို့သည့် နိုင်ငံများမှာ ဩစတြေးလျ၊ တရုတ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့်ဂျပန်နိုင်ငံတို့ဖြစ်ပြီး သွင်းကုန်တင်သွင်း သည့်နိုင်ငံများမှာ ဩစတြေးလျ၊ တရုတ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဂျပန်၊ ဂျာမဏီ၊ တောင်ကိုရီးယားနှင့် မလေးရှားတို့ဖြစ်ပါသည်။

လူဦးရေနှင့် လူနေထိုင်မှု

၁၄။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၏လူဦးရေမှာ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ၄ သန်း ၇ သိန်းကျော်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံ၏မြို့တော်သည် ဝယ်လင်တန်မြို့ဖြစ်ပြီး လူနေထူထပ်သောမြို့မှာ အော့ကလန်မြို့ ဖြစ်ပါသည်။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်သူလူဦးရေ၏ ၇၄ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဥရောပလူမျိုး များဖြစ်ပြီး အခြားလူမျိုးစုများမှာ အာရှတိုက်သားများ ၁၁.၈ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ပစိဖိတ်ကျွန်းသား များ ၇.၄ ရာခိုင်နှုန်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

၁၅။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၏ရုံးသုံးဘာသာစကားမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဖြစ်ပြီး မာအိုရီ၊ ဆာမိုအာ၊ တရုတ်မန်ဒရင်းနှင့် ပြင်သစ်ဘာသာစကားများကိုလည်း ပြောဆိုသုံးစွဲကြပါသည်။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံတွင် အများစုမှာ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များဖြစ်ပြီး ဟိန္ဒူဘာသာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ အစ္စလာမ်ဘာသာ၊ အခြားဘာသာကိုးကွယ်သူများနှင့် ဘာသာမဲ့များလည်း ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့်နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၏ဆက်ဆံရေး

၁၆။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၏ဆက်ဆံရေးသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်အနည်းငယ် အတွင်းတွင် သိသိသာသာကောင်းမွန်လာခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် နှစ်နိုင်ငံ ဆက်ဆံရေးမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်လာခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ နယူးဇီလန် ဌာနကိုယ်စားလှယ်ရုံးကိုဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် သံရုံးအဖြစ် တိုးမြှင့်ခဲ့သည်။

၁၇။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေးပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ဒေသတွင်း တွင် အားကောင်းသောသံတမန်ဆက်ဆံရေးနှင့် ကုန်သွယ်မှုများ ဖြစ်စေသောကြောင့် နယူးဇီလန်နိုင်ငံအတွက် အရေးကြီးပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် အဓိကကုန်သွယ်ရေး လမ်းဆုံတွင်တည်ရှိပြီး အထူးသဖြင့် တရုတ်နှင့်အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ဆုံရာတွင် တည်ရှိသည်။

၁၈။ လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ်တာကာလအတွင်း နယူးဇီလန်နိုင်ငံသည် အခြားနိုင်ငံမှ ဒုက္ခသည် များထက် မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒုက္ခသည်များကို ပိုမိုခေါ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်အတွင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ဒုက္ခသည်ပေါင်း ၁၉၀၀ခန့်ကို လက်ခံခဲ့ပါသည်။

၁၉။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ဦးဆောင်သောအဖွဲ့သည် နယူးဇီလန်နိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးစဉ် သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ သူရဦးရွှေမန်းသည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၅ ဦးနှင့်အတူ နယူးဇီလန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မေလတွင် အမျိုးသားလွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးခင်အောင်မြင့် ဦးဆောင်သော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ၅ဦးပါဝင်သောအဖွဲ့ သည် နယူးဇီလန်နိုင်ငံလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ David Carter နှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။

၂၀။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံသည် မြန်မာနိုင်ငံအား စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍနှင့် ပညာရေးကဏ္ဍကို အထူးအနေဖြင့် အကူအညီပေးလျက်ရှိပါသည်။ ပညာရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင်

အာဆီယံအလှည့်ကျ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်အတွက် မြန်မာအရာရှိ ၂၀ ဦးအား အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းပေးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇.၁ သန်းတန်ဖိုးရှိ အကူအညီအထောက်အပံ့များ ပေးခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှဝန်ထမ်းများ အင်္ဂလိပ်စာစွမ်းရည်မြင့်မားစေရန်အတွက် သင်တန်းများခေါ်ယူခဲ့ရာ မြန်မာ့လွတ်တော်မှ ဝန်ထမ်း ၁၀ ဦး သည် English Language Training for Officials သင်တန်းသို့ တက်ရောက်သင်ကြားခဲ့ပါသည်။ ၎င်းအပြင် နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၊ ဗစ်တိုးရီးယားတက္ကသိုလ်မှ မြန်မာနိုင်ငံဝန်ထမ်းများအတွက် အင်္ဂလိပ်စာ အရည်အသွေးမြှင့်တင်မှုသင်တန်းကိုလည်း ၂၀၁၇ ခုနှစ်မှစတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖွင့်လှစ် သင်ကြားပေးခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာနယူးဇီလန်သံအမတ်ကြီး H.E. Mr. Stephen Marshall
၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

Mr. Stephen Marshall ကို ၁၉၄၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ၎င်းသည် နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ (အဆင့်မြင့်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်)မှ ဘွဲ့ရရှိခဲ့ပြီး၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဘုရင်မကြီး၏ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းဘွဲ့တံဆိပ်ကို ရရှိခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၉ ခုနှစ်အထိ နယူးဇီလန်နိုင်ငံအလုပ်ရှင်များအသင်းချုပ်၌ ရာထူးအဆင့်ဆင့်ဖြင့် တာဝန်များထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၎င်းသည် ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်အထိ ဂျီနီဗာမြို့ရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့တွင် ဆက်ဆံရေးနှင့် အစည်းအဝေးများဆိုင်ရာညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့၏ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာဆက်သွယ်ရေး အရာရှိအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ တွင် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာနယူးဇီလန်သံအမတ်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံခဲ့ရပါသည်။